

ความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน ของโรงเรียนอยุธยาวิทยาลัย

นางสาวยุพิน ชุ่มแฮ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน ของโรงเรียนอยุธยาวิทยาลัย 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน ของโรงเรียนอยุธยาวิทยาลัย จำแนกตามเพศและประสบการณ์การทำงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนของโรงเรียนอยุธยาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2559 จำนวน 127 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน ของโรงเรียนอยุธยาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2559

ผลการวิจัย พบว่า ความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน ของโรงเรียนอยุธยาวิทยาลัย พบว่า ครูมีความคิดเห็นในภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.31$, $SD = 0.42$) ด้านการวัดผลและประเมินผล ($\bar{X} = 4.29$, $SD = 0.47$) ด้านการนิเทศการศึกษา ($\bar{X} = 4.29$, $SD = 0.51$) ด้านการจัดการแหล่งเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.14$, $SD = 0.53$) และด้านการวิจัยในชั้นเรียน ($\bar{X} = 4.13$, $SD = 0.51$) ตามลำดับ

ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนอยุธยาวิทยาลัย พบว่า เพศที่ต่างกัน และประสบการณ์ทำงานที่ต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

บทนำ

กระแสโลกาภิวัตน์ในปัจจุบัน มีอิทธิพลส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของมนุษย์ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การเมือง การปกครอง ด้วยความเจริญทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เชื่อมโยงโลกเข้าด้วยกันลักษณะของโลกไร้พรมแดน มีการไหลเวียนอย่างเสรี และไร้ขีดจำกัดที่มีฐานของความรู้ การศึกษาเป็นกลไกสำคัญของการพัฒนาความเจริญก้าวหน้าดังกล่าวไม่เฉพาะแต่ในสถานศึกษา แต่ครอบคลุมในทุกมิติขององค์กร ทุกกิจกรรม ทั้งด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและด้านการเมือง การปกครอง ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เป็นต้น โลกยุคปัจจุบันและอนาคตจึงเป็นโลกของการแสวงหาความรู้ และใช้ความรู้เป็นฐานอย่างเข้มข้น เพื่อเพิ่มศักยภาพและ

ความสามารถในการแข่งขันและยั่งยืนของแต่ละประเทศ ประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งในสังคมโลกที่อยู่ภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์และการแข่งขันบนพื้นฐานของความรู้เช่นเดียวกัน

จากพระราชบัญญัติการศึกษา ได้กล่าวไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ จึงให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน โดยจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีการจัดการศึกษา อบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ รวมทั้งหาวิธีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ การพัฒนาระหว่างชุมชน ให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งการส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา กระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมือง การปกครอง ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ เคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวม รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง

ในสภาพที่สังคมมีความเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว การจัดการบริหารองค์กรต่าง ๆ จะต้องตามความเปลี่ยนแปลงให้ทัน มิเช่นนั้นจะถูกทิ้งให้ล้าหลัง และจะประสบความล้มเหลวในการบริหารองค์กรนั้น ๆ เพราะความสำเร็จหรือความล้มเหลวขององค์กรย่อมขึ้นอยู่กับศักยภาพของผู้บริหาร องค์กรทุกองค์กรไม่ว่าจะเป็นองค์กรภาครัฐ หรือเอกชน ต่างต้องการที่จะให้องค์กรของตนมีนักบริหารมืออาชีพมาบริหารในส่วนของการบริหารจัดการศึกษาก็เช่นเดียวกัน ผู้บริหารนับเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการจัดการศึกษา คำว่า ผู้บริหารตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ หมายถึง บุคลากรวิชาชีพที่รับผิดชอบการบริหารสถานศึกษาแต่ละแห่งทั้งของภาครัฐและเอกชน ซึ่งถือได้ว่าเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนการจัดการศึกษาอย่างแท้จริง ตามนโยบายการกระจายอำนาจทางการศึกษา ซึ่งสิ่งที่นักบริหารการศึกษา และบุคคลทั่วไปมีความคาดหวังต่อการเป็นผู้บริหารสถานศึกษา คือการเป็นผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพนั่นเอง การศึกษาไทยในยุคปฏิรูปการศึกษาต้องการให้ผู้บริหารสถานศึกษาเป็น ผู้บริหารมืออาชีพ ที่มีความรู้และประสบการณ์สมกับที่เป็นวิชาชีพชั้นสูง

เป็นบุคลากรวิชาชีพที่รับผิดชอบการบริหารสถานศึกษา ที่นอกจากจะบริหารบุคลากรครูผู้สอนแล้ว ผู้บริหารมืออาชีพจะต้องเป็นผู้นำทางวิชาการ เป็นผู้นำการปฏิรูปการเรียนรู้ ตามพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ กล่าวคือ มีความสามารถที่จะประสานการมีส่วนร่วมของครู ผู้ปกครอง กรรมการสถานศึกษา ชุมชน และผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ ในการระดมความสามารถและทรัพยากร เพื่อ การบริหารอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ตลอดจนจัดให้มีกระบวนการประกันคุณภาพ เพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียน ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในทุกด้านเพื่อเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติต่อไป

ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีบทบาทเป็นบุคคลที่มีหน้าที่สำคัญในการกำหนดทิศทางการของ สถานศึกษาในด้านต่าง ๆ ให้งานบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ และการที่ผู้บริหารจะสามารถ พัฒนางานในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพได้นั้น จำเป็นต้องอาศัยบทบาทของผู้บริหาร สถานศึกษา อันจะนำพาสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับบทบาทในการ บริหารและการจัดการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งประกอบด้วย 10 องค์ประกอบ ดังต่อไปนี้

- 1) การเป็นผู้นำทางวิชาการ
- 2) การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม
- 3) การเป็นผู้อำนวยความสะดวก
- 4) การประสานความสัมพันธ์
- 5) การส่งเสริมการพัฒนาครูและบุคลากร
- 6) สร้างแรงจูงใจ
- 7) การประเมินผล
- 8) การส่งเสริมสนับสนุนการวิจัย
- 9) การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ และ
- 10) การส่งเสริมเทคโนโลยี การบริหารองค์การให้ประสบความสำเร็จบรรลุวัตถุประสงค์

ผู้บริหารต้อง กระตุ้นจูงใจบุคลากรให้เกิดขวัญกำลังใจในการทำงาน ขวัญเป็นความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อ สภาพแวดล้อม และงานที่ตนทำอยู่ซึ่งอาจเป็นทั้งความรู้สึกที่ดีหรือไม่ดี หากบุคลากรมีความรู้สึก ที่ดีต่องานและสภาพแวดล้อมของงาน ตลอดทั้งมีความรู้สึกที่ดีต่อผู้บริหารและเพื่อนร่วมงาน บุคลากรจะทำงานด้วยความสุขและความตั้งใจ การสร้างขวัญกำลังใจจึงมีความจำเป็น เพราะจะ ทำให้บุคลากรเกิดความรักความสามัคคีในการทำงานและแก้ปัญหาาร่วมกัน ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่ ผู้บริหารที่หมั่นตรวจสอบขวัญกำลังใจของครูและบุคลากร เพื่อจัดสภาพแวดล้อมเกี่ยวกับงาน และ สังคมให้เอื้อต่อการเกิดขวัญกำลังใจอันจะส่งผลต่อความร่วมมือร่วมใจ และเป็นการเสริมสร้าง แรงจูงใจในการทำงานให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นเพื่อสร้างปัจจัยจูงใจให้ ข้าราชการครูปฏิบัติงานในหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยหวังผลสุดท้ายที่คุณภาพ การจัดการศึกษาแห่งชาติ คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในฐานะองค์กร กลางการบริหารงานบุคคลสำหรับข้าราชการครู จึงได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการกำหนด ตำแหน่งและแต่งตั้งข้าราชการครูให้ดำรงตำแหน่งสูงขึ้น หรือ ได้รับเงินเดือนในระดับที่สูงขึ้นทุก สายงานในลักษณะที่เป็นมาตรการจูงใจให้ข้าราชการครูได้ปฏิบัติงานตรงตามหน้าที่ ความรับผิดชอบเป็นประการสำคัญ ผู้บริหาร โรงเรียนเป็นผู้มีบทบาทสำคัญอย่างมากในการที่จะ บริหาร โรงเรียนให้มีคุณภาพ ปัจจุบันการศึกษาของไทยมีปัญหาทางการศึกษา วิธีที่ช่วยแก้ปัญหา

ได้คือ ผู้บริหารต้องส่งเสริมในเรื่องของการปฏิบัติหน้าที่ด้านการสอนของครู อำนวยการจัดหาวัสดุ และแหล่งเรียนรู้เพื่อช่วยในการสอน เมื่อครูเกิดปัญหาผู้บริหารในฐานะผู้นำหลักสูตรต้องสามารถ นิเทศและให้คำปรึกษาได้ เพราะจะทำให้ครูรู้สึกว่าคุณเองมีที่พึ่งด้านวิชาการ มีผู้ส่งเสริมดูแล ช่วยเหลือ ผู้บริหารจะต้องพัฒนาคุณภาพของครูให้มีความรู้ความสามารถในด้านวิชาการ เพื่อการ จัดการเรียนการสอนอย่างมีคุณภาพรู้จักการหาวิธีการสอนแบบต่าง ๆ เพื่อถ่ายทอดความรู้ไปยัง นักเรียน นอกจากนี้ผู้บริหารยังต้องส่งเสริมให้ครูมีความก้าวหน้าในวิชาชีพ อันแสดงถึงความมั่นคง ในชีวิต เสริมสร้างแรงจูงใจให้ครูใฝ่หาความก้าวหน้า ยกย่องเชิดชูเกียรติครูผู้มีผลงานดีเด่น เพื่อเป็น แบบอย่างที่ดีและเป็นกำลังใจแก่ครูผู้กระทำความดี มีผลงานปรากฏในฐานะผู้นำทางการศึกษาของ โรงเรียน ผู้บริหารจะต้องให้การส่งเสริมครูทุกด้าน โดยที่ผู้บริหารจะต้องแสดงบทบาทของ ผู้ฝึกสอนบทบาทของที่ปรึกษา บทบาทผู้ประเมิน และบทบาทของผู้ช่วยเหลือ

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่าโรงเรียนมีภารกิจหลักในการจัดกระบวนการเรียน การสอน ให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ ผู้บริหารมีบทบาทสำคัญใน การบริหารจัดการงานวิชาการของโรงเรียนให้บรรลุเป้าหมายตามแนวทางการจัดการศึกษาที่ ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องคำนึงถึงความสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ระบุว่าประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา มีคุณภาพไม่เป็นที่ไปตามมาตรฐานการศึกษา สอดคล้องกับผลการทดสอบระดับชาติของ โรงเรียน มัธยมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีค่าเฉลี่ยในภาพรวมต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ ส่วนหนึ่ง เกิดจากการบริหารจัดการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ต้องมีภาวะผู้นำทางวิชาการที่แสดงออกถึง ความรู้ ความสามารถ เป็นผู้วิสัยทัศน์กว้างไกล มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ส่งเสริม กระตุ้น จูงใจ สร้างขวัญกำลังใจให้กับบุคลากร ในฐานะที่ผู้วิจัยเป็นบุคคลที่อยู่ในวงการการศึกษาและปฏิบัติ หน้าที่เป็นครูในโรงเรียนอยุธยาวิทยาลัย จึงเล็งเห็นความสำคัญในการศึกษาถึงบทบาทของผู้บริหาร สถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนอยุธยาวิทยาลัย เพื่อเป็นแนวทาง ในการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาและการจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการเรียน การสอน ของโรงเรียนอยุธยาวิทยาลัย
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการ จัดการเรียนการสอน ของโรงเรียนอยุธยาวิทยาลัย จำแนกตามเพศและประสบการณ์การทำงาน

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายที่จะสำรวจความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน ของโรงเรียนอยุธยาวิทยาลัย

ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนของ โรงเรียนอยุธยาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2559 จำนวน 190 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ พิจารณาจากตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan (สุรศักดิ์ อมรรัตนศักดิ์ และคณะ 2559, หน้า 101) จากประชากร จำนวน 190 คน ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 127 คน

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ตัวแปรต้น ได้แก่ ครูผู้สอนใน โรงเรียนอยุธยาวิทยาลัยจำแนกตามเพศและประสบการณ์การทำงาน

ตัวแปรตาม ได้แก่ บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน ของ โรงเรียนอยุธยาวิทยาลัย จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา การวัดผลและประเมินผล การวิจัยในชั้นเรียน การจัดการแหล่งเรียนรู้ และการนิเทศการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้นตามกรอบวัตถุประสงค์ ผ่านการทดสอบหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (index of congruence) และหาความเชื่อมั่นโดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (alpha coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นโดยรวม 0.93 โดยแบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list) โดยมีข้อความเกี่ยวกับ เพศ และ ประสบการณ์การทำงาน ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของ โรงเรียนอยุธยาวิทยาลัย ประกอบด้วย ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านการวิจัยในชั้นเรียน ด้านการจัดการแหล่งเรียนรู้ และด้านนิเทศการศึกษา และตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามทั้งสิ้น 127 ฉบับ ได้รับกลับคืนมา 127 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 การวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อหาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน จำแนกตามเพศ และประสบการณ์การทำงาน โดยใช้สถิติ t -test เพื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย 2 กลุ่ม ที่เป็นอิสระต่อกัน การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one way ANOVA) สำหรับทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3 กลุ่มขึ้นไป และนำไปเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของ LSD

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนอยุธยาวิทยาลัย ได้ดังนี้

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่าง 127 คน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 64.6) โดยมีประสบการณ์การทำงานส่วนใหญ่ น้อยกว่า 11 ปี (ร้อยละ 42.5) รองลงมาคือ มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 20 ปี (ร้อยละ 38.6) และมีประสบการณ์การทำงาน 11 - 20 ปี (ร้อยละ 18.9) ตามลำดับ

2. ผลการศึกษาความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน ของโรงเรียนอยุธยาวิทยาลัย พบว่า ครูมีความคิดเห็นในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.31$, $SD = 0.42$) ด้านการวัดผลและประเมินผล ($\bar{X} = 4.29$, $SD = 0.47$) ด้านการนิเทศการศึกษา ($\bar{X} = 4.29$, $SD = 0.51$) ด้านการจัดการแหล่งเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.14$, $SD = 0.53$) และด้านการวิจัยในชั้นเรียน ($\bar{X} = 4.13$, $SD = 0.51$) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายได้พบว่า

2.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา พบว่า ครูโรงเรียนอยุธยาวิทยาลัย มีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสนับสนุนให้มีการนิเทศภายในเพื่อนิเทศ กำกับ ติดตามการใช้หลักสูตรสถานศึกษาอย่างมีระบบ รองลงมา คือ ผู้บริหารให้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตร ผู้บริหารสนับสนุนให้มีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาโดยมีส่วนร่วมบุคลากรทุกฝ่าย เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตลอดจนสาระตามหลักสูตรสถานศึกษา ผู้บริหารจัดทำหลักสูตรที่มีความสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษา

ขั้นพื้นฐาน 2551 ผู้บริหารสนับสนุนให้บุคลากรมีความรู้ความสามารถในการจัดทำหลักสูตร สถานศึกษารวมทั้งพัฒนาบุคลากรให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ผู้บริหารจัดให้มีการประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาเพื่อปรับปรุง พัฒนาสาระของหลักสูตรสถานศึกษาให้ทันสมัย สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชนและความเป็นสากล ผู้บริหารมีการปรับปรุงหลักสูตรเพื่อให้เหมาะสมกับสภาพโรงเรียน และผู้บริหารมีการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการท้องถิ่น ตามลำดับ

2.2 ด้านการวัดผลและประเมินผล พบว่า ครูโรงเรียนอยุธยาวิทยาลัย มีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมีการวัดวัดประเมินผลที่สะท้อนสมรรถนะที่สำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรกำหนดไว้ รองลงมา คือ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูใช้วิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่หลากหลาย มีมาตรฐานตามตัวชี้วัด ผู้บริหารกำกับติดตามการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมีความรู้เกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลที่มีคุณภาพ ผู้บริหารนำปัญหาและข้อเสนอแนะจากการกำกับติดตามและประเมินผลมาปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ของครู และผู้บริหารแจ้งหลักเกณฑ์การวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูเสนอแนะความคิดเห็นในการประเมินผลการจัดการเรียนรู้ ตามลำดับ

2.3 ด้านการสอนด้านการวิจัยในชั้นเรียน พบว่า ครูโรงเรียนอยุธยาวิทยาลัย มีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารประชุมชี้แจงเพื่อให้ทราบความสำคัญ นโยบาย วัตถุประสงค์ และบทบาทของครูที่จำเป็นต้องทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน รองลงมา คือ ผู้บริหารมีการนิเทศ กำกับ ติดตาม การทำวิจัยในชั้นเรียน ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูที่มีความรู้ความสามารถด้านการวิจัยในชั้นเรียนสามารถเป็นครูพี่เลี้ยงในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในโรงเรียน ผู้บริหารจัดอบรมเพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจและแนวปฏิบัติงานในการทำวิจัยในชั้นเรียน ผู้บริหารสนับสนุนให้นำผลการวิจัยในชั้นเรียน ไปเผยแพร่ให้เป็นที่ประจักษ์แก่คนทั่วไป ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนให้ครูได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ความรู้ และประสบการณ์การทำวิจัยในชั้นเรียน ผู้บริหารสนับสนุนงบประมาณในการจัดทำวิจัยในชั้นเรียน และผู้บริหารให้รางวัลและเสริมแรงให้กับครูที่ทำวิจัยในชั้นเรียน ตามลำดับ

2.4 ด้านการจัดการแหล่งเรียนรู้ พบว่า ครูโรงเรียนอยุธยาวิทยาลัย มีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสนับสนุนให้มีแหล่งเรียนรู้จากระบบสารสนเทศในโรงเรียน

รองลงมา คือ ผู้บริหารมีการนิเทศติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรเกี่ยวกับการใช้แหล่งเรียนรู้ ผู้บริหารสนับสนุนให้มีแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของครู ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมกันกำหนดนโยบาย วางแผนในเรื่องการจัดการและพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ของโรงเรียน ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูใช้แหล่งเรียนรู้ภายในหรือภายนอกโรงเรียนในกระบวนการจัดการเรียนรู้ ผู้บริหารเปิดโอกาสให้องค์กรภายนอกมีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือปราชญ์ชาวบ้านในการจัดกระบวนการเรียนรู้ และ ผู้บริหารสนับสนุนให้ออกไปศึกษาแหล่งเรียนรู้ในชุมชน ตามลำดับ

2.5 ด้านการนิเทศการศึกษา พบว่า ครูโรงเรียนอยุธยาวิทยาลัย มีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารจัดให้มีการนิเทศอย่างกัลยาณมิตร โดยใช้กระบวนการชี้แนะ แนะนำครูรองลงมา คือ ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการนิเทศกำกับติดตามการจัดการเรียนรู้ ผู้บริหารจัดให้มีการนิเทศติดตามการจัดการเรียนรู้ของครูอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารประชุมชี้แจงการนิเทศและกำกับติดตามการจัดการเรียนรู้ของครูอยู่เสมอ ผู้บริหารมีการวางแผนในการนิเทศการศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม ผู้บริหารจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการนิเทศติดตามเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ผู้บริหารนำผลการนิเทศและการกำกับติดตามการจัดการเรียนรู้ของครูมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ และ ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูเสนอแนะการนิเทศกำกับติดตามการจัดการเรียนรู้ ตามลำดับ

3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน ของโรงเรียนอยุธยาวิทยาลัย จำแนกตามเพศ และประสบการณ์การทำงาน สรุปผลได้ดังนี้

3.1 ครูเพศชาย และเพศหญิงของโรงเรียนอยุธยาวิทยาลัย มีความคิดเห็นของครูต่อบทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3.2 ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน ของโรงเรียนอยุธยาวิทยาลัย มีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

4. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้ตอบแบบสอบถาม

ด้านที่ 1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เมื่อมีการพัฒนาโดยกรรมการแล้วควรมีการเผยแพร่ผลการประเมินให้บุคลากรทราบถึงผลการประเมิน

ด้านที่ 2 ด้านการวัดผลและประเมินผล การวัดการประเมินผล แต่ละระดับควรมีการประเมินผลไปในทิศทางเดียวกัน และมีการวัดการประเมินผลการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง

ด้านที่ 3 ด้านการวิจัยในชั้นเรียน มีการวิจัยในชั้นเรียนตามสภาพจริง เปิดเผย และนำประโยชน์มาสู่ตัวผู้เรียนจริง

ด้านที่ 4 ด้านการจัดการแหล่งเรียนรู้ ควรมีการจัดแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ทันสมัย เหมาะสม มีบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้

ด้านที่ 5 ด้านการนิเทศการศึกษา มีการนิเทศการศึกษาด้วยระบบกัลยาณมิตร ผู้รู้ให้ความรู้แก่ผู้ไม่รู้ โดยยึดประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก

อภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์ ความคิดเห็นของครูต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนอยุธยาวิทยาลัยมีประเด็นสำคัญที่ผู้วิจัยสามารถนำมาอภิปรายผลดังต่อไปนี้

1. ผลการศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนอยุธยาวิทยาลัย พบว่า ในภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา รองลงมาได้แก่ ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการจัดการแหล่งเรียนรู้ และด้านการวิจัย ในชั้นเรียน ตามลำดับ อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนอยุธยาวิทยาลัย มีการบริหารสถานศึกษา เป็นไปตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีสื่อการเรียนการสอนที่หลากหลาย ใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย ในการจัดการเรียนการสอน และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ในเรื่องของกระบวนการจัดการเรียนรู้ทำให้การจัดการศึกษาของโรงเรียนบรรลุผล ดังนั้นความพึงพอใจของของครูที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนจึงเป็นความรู้สึกที่ดี ซึ่งจะนำไปสู่การจัดการศึกษาของโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของจิราภา เพียรเจริญ (2555, หน้า ๗) ได้ศึกษา เรื่อง บทบาทผู้บริหารในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครูตามหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งผลการวิจัยสรุปได้ว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านกำหนดนโยบายและแผนการจัดการเรียนรู้ของครู มีค่าเฉลี่ยของระดับคะแนนสูงสุด นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของปิยะวรรณ สายเพชร (2554, หน้า บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่อง บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริมการเรียนการสอนของครูในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี ผลการศึกษาพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ด้านการยกย่องเชิดชูผู้มีผลงานดีเด่น ด้านการปฏิบัติหน้าที่การเรียนการสอนของครูด้านการพัฒนาคุณภาพของครูผู้สอนและด้านการส่งเสริมให้ครูมีความก้าวหน้าในวิชาชีพ ตามลำดับ และนอกจากนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนอยุธยาวิทยาลัยมีการเสริมแรงครู ให้กำลังใจ และรางวัลกับครูที่มีความตั้งใจ และประสบผลสำเร็จในการสอน

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน ของโรงเรียนอยุธยาวิทยาลัย จำแนกตามเพศ พบว่า ในภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะครูทุกคนในโรงเรียนอยุธยาวิทยาลัยได้รับการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนเสมอภาคกัน ผู้บริหารมีความสนใจ ใส่ใจผู้ใต้บังคับบัญชาเท่าเทียมกัน และมีการให้กำลังใจผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างเท่าเทียม และเป็นที่รักใคร่ของครูในโรงเรียน สอดคล้องกับ กระทบศึกษาศึกษา (2551, หน้า 10 – 13) ที่กล่าวไว้ว่า การบริหารองค์การให้ประสบความสำเร็จ บรรลุวัตถุประสงค์ ผู้บริหารต้องกระตุ้นจูงใจบุคลากรให้เกิดขวัญกำลังใจในการทำงาน ขวัญเป็นความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสภาพแวดล้อม และงานที่ตนทำอยู่ซึ่งอาจเป็นทั้งความรู้สึกที่ดีหรือไม่ดี หากบุคลากรมีความรู้สึกที่ดีต่องานและสภาพแวดล้อมของงาน ตลอดทั้งมีความรู้สึกที่ดีต่อผู้บริหาร และเพื่อนร่วมงานบุคลากรจะทำงานด้วยความสุขและความตั้งใจ การสร้างขวัญกำลังใจจึงมีความจำเป็น เพราะจะทำให้บุคลากรเกิดความรักความสามัคคีในการทำงานและแก้ปัญหาาร่วมกัน ดังนั้น จึงเป็นหน้าที่ผู้บริหารที่หมั่นตรวจสอบขวัญกำลังใจของครูและบุคลากร เพื่อจัดสภาพแวดล้อมเกี่ยวกับงานและสังคมให้เอื้อ ต่อการเกิดขวัญกำลังใจอันจะส่งผลต่อความร่วมมือร่วมใจ และเป็น การเสริมสร้างแรงจูงใจในการทำงานให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยัง สอดคล้องกับภัทรพร แสงประพันธ์ (2556 : หน้า บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อ ผู้บริหารด้านการบริหารงานใน โรงเรียนหนองสองห้องวิทยาสำนักเรียนงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 25 อำเภอหนองสองห้อง จังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีเพศต่างกันจะ มีความพึงพอใจต่อการบริหารงานของผู้บริหารใน โรงเรียนหนองสองห้องวิทยาโดยภาพรวมพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 โดยครูเพศหญิงมีความพึงพอใจสูงกว่าครูเพศชาย

3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริม การจัดการเรียนการสอน ของโรงเรียนอยุธยาวิทยาลัย จำแนกตามประสบการณ์การทำงานที่ต่างกัน ในภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนมีความเป็นผู้นำ กล้าคิดกล้า แสดงออก มีความพร้อมในการบริหาร และการส่งเสริมการเรียนการสอน เป็นที่ยอมรับ และ ไว้วางใจของครูในโรงเรียน ครูมีศรัทธาในความสามารถของผู้บริหาร มีความเป็นผู้เสียสละ และเป็นแบบอย่างที่ดีต่อครู สอดคล้องกับงานวิจัยของ เทอดชัย ไสยลักษณ์ และทองม้วน นาเสงี่ยม (2555, หน้า 13) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า ครูที่มีอายุตั้งแต่ 30 - 45 ปี มีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ในภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากการทำวิจัย

1.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ผู้บริหารควรสนับสนุนหลักสูตรที่สอดคล้องกับภูมิปัญญาท้องถิ่น

1.2 ด้านการวัดผลและประเมินผล ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้ครูได้แสดงความคิดเห็นในการกำหนดหลักเกณฑ์การวัดผลและประเมินผล

1.3 ด้านการวิจัยในชั้นเรียน ผู้บริหารควรมีการจัดอบรมเพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจและมีแนวทางในการทำวิจัยในชั้นเรียน

1.4 ด้านการจัดการแหล่งเรียนรู้ ผู้บริหารควรจัดสรรงบประมาณส่งเสริมเทคโนโลยีในการจัดทำแหล่งเรียนรู้ที่ทันสมัย

1.5 ด้านการนิเทศการศึกษา ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้ครูได้แสดงความคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะในการนิเทศ กำกับ ติดตามการจัดการเรียนรู้

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1. ควรมีการศึกษาเฉพาะด้าน เช่น ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เป็นต้น

2.2 ควรมีการศึกษาบทบาทบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนโรงเรียนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.

กรุงเทพฯ : ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

จิราภา เพียรเจริญ. (2555). บทบาทผู้บริหารในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครูตามหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.

ถนอมคิด วงศ์พิมสอน. (2551). ความต้องการการนิเทศภายในของครูเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดุสิตธานี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยบูรพา

ทิตนา เขมมณี. (2550). ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ทองทิพภา วิริยะพันธุ์. (2551). การบริหารทีมงานและการแก้ปัญหา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สหธรรมิก.

เทอดชัย ไสยลักษณ์ และทองม้วน นาเสงี่ยม. (2555). ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงาน

- วิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2.
วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยปทุมธานี
- นุชรี นุชนิล. (2557). การศึกษาบทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนสังกัด
สำนักงานเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต.
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บัณฑิต จันทบาล. (2552). การส่งเสริมการวิจัยของผู้บริหาร โรงเรียนในอำเภอลำลูกกา สำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 2. ภาคนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัย
ราชภัฏพระนคร.
- ปิยะวรรณ สายเพชร. (2554). บทบาทของผู้บริหาร โรงเรียนในการส่งเสริมการเรียนการสอนของครู
ในโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยปทุมธานี.
- ภัทรพร แสงประพันธ์. (2556). ความพึงพอใจของครูที่มีต่อผู้บริหารด้านการบริหารงานในโรงเรียน
หนองสองห้องวิทยาสานักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษาเขต 25 อำเภอหนองสองห้อง
จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต . มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- วาสนา เต่าพาลี. (2557). บทบาทผู้บริหารสถานศึกษากับปัจจัยจูงใจในการทำผลงานทางวิชาการ
ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร
มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- สิริรัตน์ เกษประทุม. (2553). รูปแบบการนิเทศการศึกษานอกโรงเรียนสู่การปฏิรูปการเรียนรู้.
สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต. มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย.
- สุเทพ อ่วมเจริญ. (2557). การออกแบบ นวัตกรรมและเทคโนโลยี. นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร
วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์.
- ส่งเสริม โคนขุนทด. (2551). การนำเสนอแนวทางการพัฒนากระบวนการนิเทศการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต.
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2552). ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ.
2552 - 2561) . กรุงเทพมหานคร : บริษัท พรักหวานกราฟฟิค จำกัด.